

V 2. dan decembra preteč. l. imelo je društvo zopet svoje mesečno zborovanje. Kljubu slabemu vremenu zbralo se je 15 članov. Ob 11. uri otvori g. predsednik zborovanje, spominja navzoče, da je haš danes minulo 38 let, kar je naš presvetli vladar nastopil vladarstvo. Sklene se, o tej priložnosti Nj. Veličanstvu izraziti čutila neprelomljive zvestobe in udanosti. Voljen odbor, obstoječ iz gg.: Brezovnika, Lopana in Klopčiča, gre takoj k okr. glavarju, da to lojalno izjavo poroča do presvetlega prestola. — Nadaljevaje za nekaj časa pretrgano sejo predstavi predsednik novo pristopivša uda gg. Iv. Zemljak-a — Celje in Fr. Zemljica — Griže.

Po odpetji priljubljene pesmi: »Slovenec sem« in prečitani zapisnika govori g. Kocbek o »črticah iz zgodovine botanične«. G. govornik omenja zaslug za botaniko, katere so si pridobili Aristotel, Theophrast, Dioskorid, Plinij, Karel Linné, Jussien i. dr. Posebno o Linneji nam kaže zanimive črtice o njegovem življenju.

Po rešenji nekaterih društvenih reči zaključí se ob 1. uri seja.

Prihodnja seja — glavno zborovanje bo 13. jan. 1887. l.

Iz Ribnice v 2. dan decembra 1886. (Odlikovanje.) Presvetli cesar blagovolil je po navétu prevz. knezoškofijstva za Najvišjim odlokom 7. decembra t. l. našega precastitega g. dekana Martina Skubica imenovati častnim kanonikom Ljubljanskega stolnega kaptelja, zaradi njegovih mnogih zaslug za cerkev in domovino. Občinski odbor pa je v seji 22. dan decembra t. l. imenoval častnima občanamá: precastitega gospoda kanonika in dekana Martina Skubica in blagorodnega g. nadučitelja, šolskega voditelja in uda c. kr. okrajnega šolskega sveta Josipa Raktelja. Precastitemu gospodu kanoniku častitamo za oboje odlikovanje iz dna srca; kot duhovnik delujejo užé nad 47 leti in kot dekan, službujejo samo v Ribnici 19. leto. V teku tega časa koristili so se svojem delovanjem v dušni in gmotni blagor tukajšnjega ljudstva jako mnogo; pri zidanji farne cerkve in nje ozaljšanji zadobili so si ravno za našo dolino neveljnih zaslug; kot prijatelj mladine in učiteljstva delujejo na prid obeh, posebno kot ud c. kr. okrajnega šolskega sveta potegujejo se vsikdar za blagor učiteljev. Naravno tedaj, da so na Najvišjem mestu, kakor tudi občinski odbor — spoznali sad tolike pridnosti, požrtvovalnosti in zaslug. Želeti bi le bilo, da bi še mnogo let v prid tukajšnjega ljudstva delavati mogli zdravi in krepki!

Kakor vsacega prvo odlikovanje veseli, tako — in posebno pa učitelja — i drugo; kajti redkokedaj najde se občina, ki je hvaležna onim, ki žrtvujejo vse, ki napenjajo vse dušne in telesne sile v blagor njim in njihovim potomcem. In kakor je važno, velik pomen imajočo to častno imenovanje, ki le prav redki dosežejo, tako težko, trnjevo je zasluženo. G. Jos. Raktelj deluje samo v Ribnici užé 39. šolsko leto. Kdor tedaj služi 44. leto; kdor je bil svoja dni, ko se je bolj na prid učiteljstva gledalo, tudi c. kr. okrajni šolski nadzornik; kdor v jednom kraji užé tretji rod poučuje, čegar učenci se na tisoče štejejo, izmej katerih je dandanes več sto, zavzemajo jako odlična mesta v človeški družbi, bodisi, kakor državni poslanci, deželni poslanci, uradniki, duhovniki, učitelji itd. — ta more ponosen biti na svoje pretečeno delovanje in na blagodejen sad, ki ga je njegov trud in pot zoril. Samo 45 duhovnikom, ki dandanes v božjem vinogradu delujejo, bil je on prvi učitelj. Pa kakor se ti hvaležnim srcem spominjajo svojega nekdanjega učitelja, ga čislajo in ga vedno spoštujejo, tako pristréno hvaležno pak mu je tudi navadno ljudstvo. Znamenito je to, da v vsem občinskem odboru sedel je samo jeden odbornik, koji ni bil v mladih letih njegov učenec; vsi drugi so, hvaležno in radostno predlog za častno imenovanje, spomnivši se njegovih zlatih nauk, — odobrili. Če sem v tem z malimi besedami naslikal njegovo velikansko delovanje v teku njegovega službovanja, kazem še njegove posebne lastnosti, ki ga dičijo. Kot učitelj mladine je uzoren; mej učenci je jim vse: prijatelj, oče, svetovalec, učitelj. Ne preveč strog, ne premehak, je učencem kaj prijetno. Pri tem pa uzorno priden, vesten in natancen. V osebnem občevanji jako miren, z očetovskim svetom vzlasti mlajšim učiteljem uzoren kolega. Vse njegovo mišljenje in delovanje suče se le o šoli, ne brigaje se niti za posvetno hvalo ali za dobičkarije. Takih učiteljev, ki nam naš stan dičijo, naj nam Bog z odlikovanim gospodom J. Raktelj-em dolgo zdrave in krepke na šolskem polji ohrani, v blagor in korist naše domovine! Zato pak mu želimo: mnogaja leta!

Iz Šent-Jurija pod Kumom. (Zahvala.) Slavni odbor »Národne Šole« v Ljubljani blagovolil je tukajšnji šolski mladini mnogo šolskega blaga podariti. Za blagi dar se, v imenu uboge šolske mladine, podpisano šolsko voditeljstvo pristréno zahvaljuje.

Ivan Bodic,
šol. voditelj.

Iz Podgrada. Velespoštovani gospod Ivan Lapajne, c. kr. okrajni šolski nadzornik in vodja meščanske šole v Krškem, blagovolil je našej šoli podariti mnogo risank, pisank in pivnega papirja. V imenu uboge šolske mladeži se za ta blagi dar srčno zahvaljuje.

Valentin Zaverl,
učitelj.

Iz Tržiča. »Nemški Schulverein« bode pri nas napravil otročji vrt za otroke nemških starišev. Radovedni smo, koliko otrok bode li imelo to zabavišče.

Iz Kameniškega okraja. Veseli me »Tovariš«, da ti morem k tvojemu 27. letu čestitati! Kakor mlado dete nastopil si leta 1861. svoje težavno potovanje po mili domovini naši. Težko bilo je tvoje potovanje iz začetka. A hvala Bogú, utrdil si se, in danes stojiš kakor izkušeni svetovalec pred nami. Bog te živi!

Te dni dobili smo učitelji Kameniškega okraja vpraševalne pole, gledé opisa tega okraja. Torej dobimo to leto opis Kameniškega šolskega okraja. Zadnji čas, da opiše vsak učitelj svojo občino, določen je koncem meseca marecja.

Ker imamo izvrstni zemljevid Kameniškega šolskega okraja od g. nadučitelja Burnika, bode nam ta namerovani opis tem bolj koristen. Zimo imamo prav mehko, in otroci dokaj redno dohajajo v šolo.

Iz Kamenika. (Zahvala.) Slavno društvo »Slovenska Matica« je blagovolilo Kamniški okrajni učiteljski knjižnici podariti 17 knjig iz svoje zaloge. Za ta velikodušni dar izreka knjižnični odsek te knjižnice najlepšo zahvalo.

V Kameniku, v 27. dan decembra 1886.

V. Burnik,
načelnik.

Iz Komenda. (Zahvala.) Za doposlane novce je slavno društvo »Národna Šola« za uboge otroke tukajšnje ljudske šole blagovolilo poslati prav obilno pisarskega in risarskega blaga, za katero v imenu ubogih otrok izreka najtoplejšo zahvalo

voditeljstvo šole v Komendi.

Iz Košane. Slavno društvo »Národna Šola« je tukajšnji šoli brezplačno mnogo različnega šolskega blaga podariti blagovolilo. Za ta velikodušni dar izreka mu v imenu šolske mladine srčno zahvalo

šolsko vodstvo.

Iz Ljubljane. Iz sej c. k. deželnega šolskega sveta v 25. dan nov. in 16. dan dec. preteč. l. Dovoljuje se, da se ljudska šola v Črnem Vrhu razširi v dvorazrednico, ljudska šola v Trnovem (pri il. Bistrici) pa v čveterorazrednico. — Ravno tako se po dogovoru s kranjskim dež. odborom tudi dovoli, da se na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani ustanovi vzporedni razred. — IV. učiteljska služba v Postojini se stalno nastavi, vadniški učiteljici se pripozná druga petletna doklada in nekemu učitelju na srednjih šolah pa naslov »profesor«. — Dovoljuje se dvema učiteljema, da s službi menjata in sicer učitelju Henriku Likarju, da gre iz Godoviča v Šent-Vid pri Ložu, in učitelju Rudolfu Piš-u, da gre iz Šent-Vida v Godovič. — Okrajnemu šolskemu svétu v Postojini se naroča, da se tretja uč. služba v Trnovem začasno nastavi. — Reši se več pritožeb o kaznih za šolske zamude ter prošenj za podpore in nagrade. — Reši se pritožba nemškega »Schulvereina« o nastavljanji učit. službe v Mavrlji in pritožba zoper neki odlok o doneskih za stvarne šolske potrebščine. — Oddajo se učit. službe v Radovljici in v Zalem Logu in v Trzinu. (Glej »premene pri učiteljstvu«!)

— Pri zadnji preizkušnji učiteljske sposobnosti tu so bila zastavljena te-la pismena vprašanja: iz pedagogike: Wie können sich Schule und Haus in die Bildung und Erziehung des Kindes theilen? — V slovenskem jeziku: Kakó se v otročjih srcih budí ljubezen do cesarjeve hiše in do domovine? — Iz računstva: $\left(\frac{2\frac{2}{3} - 1\frac{1}{2}}{5} : \frac{4 : 2\frac{1}{2}}{3}\right) \times \frac{13\frac{2}{7}}{5\frac{13}{16}} = ?$ —

Einem geraden gleichseitigen Cylinder von 9 dm Durchmesser ist eine Kugel und ein senkrechter Kegel eingeschrieben; a) wie gross ist der Kubikinhalt jedes dieser drei Körper; b) wie verhalten sich die Inhalte des Kegels, der Kugel und des Cylinders zueinander? — Die Oberfläche eines Würfels beträgt 34.56 dm²; wie gross ist der Unterschied zwischen seinem und dem Kubikinhalte der ihm eingeschriebenen Kugel? — Iz naravoznanstva: Das Kochsalz, seine Eigenschaften, seine Gewinnung und seine Verwendung. — Iz zemljepisja: Der Lauf der Donau von der Quelle bis zur Mündung ist kurz zu beschreiben. — Woher stammt der Name unseres erlauchten Kaiserhauses?